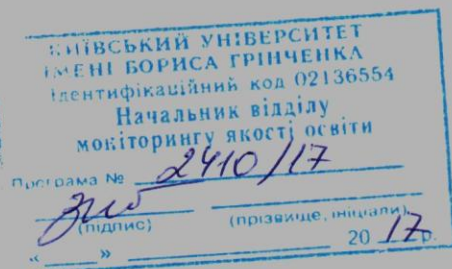

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПЛЕНЕРНОЇ ПРАКТИКИ

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітній рівень перший (бакалаврський)

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча програма навчальної пленерної практики 2 курс, 3 семестр для студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 022 «Дизайн».

Розробник: **Єфімов Юрій Володимирович**, старший викладач кафедри дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв

Протокол від « 6 » вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри дизайну

Н.І. Кравченко

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов
“ _____ ” _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПЛЕНЕРНОЇ ПРАКТИКИ

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітній рівень перший (бакалаврський)

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча програма навчальної пленерної практики 2 курс, 3 семестр для студентів галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 022 «Дизайн».

Розробник: **Єфімов Юрій Володимирович**, старший викладач кафедри дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв

Протокол від «6» вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри дизайну _____ Н.І. Кравченко

1. Опис навчальної дисципліни

2 курс, 3 семестр

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>02 «Мистецтво»</u>	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність <u>022 «Дизайн»</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		2-й
		Семестр
Загальна кількість годин – 90		3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Установча конференція
		2 год.
		Практичні
		86 год.
		Лабораторні
		Не передбачені
		Самостійна робота
		Не передбачена
		Звітня конференція
		2 год.
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної пленерної практики

Робоча навчальна програма пленерної практики є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою дизайну на основі освітньо-професійної програми підготовки студентів відповідно до навчального плану для спеціальності 022 «Дизайн» освітнього рівня першого (бакалаврського) денної форми навчання.

Робочу програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи

організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення матеріалу «Пленерна практика», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Для освітньо-професійної підготовки майбутнього дизайнера надзвичайно важливе значення має Пленерна практика. Програма курсу спрямована на формування у студентів базових знань у галузі дизайн.

Засвоєння теоретичних знань, пізнання технічних аспектів малювання на природі архітектурних форм, під час практичних занять розвиває у студентів професійне бачення та розуміння технологій побудови споруд та можливість перетворити архітектурну форму в рекламний об'єкт. Особливе значення надається індивідуальній роботі над графічними та живописними замальовками, розвитку образного просторового мислення, творчих здібностей.

Під час занять студенти набувають вмінь працювати на вулиці, робити масштабні замальовки і використовувати їх в подальшій роботі дизайнера.

Структура програми передбачає усі види навчальної діяльності, будується таким чином, щоб відводився час для набуття та засвоєння студентами нових знань, придбання вмінь та навичок щодо організації самостійної роботи студентів і контроль її ефективності. Велике значення у структурі програми відводиться самостійній роботі, опрацюванню додаткової літератури, а також практичним заняттям, які передбачають різні форми організації навчання, активне спілкування з усіма студентами.

Пленерна практика має практичне спрямування, пов'язане з майбутньою професійною діяльністю студентів-дизайнерів.

Навчальна практика є продовженням навчального процесу з академічного живопису, малюнку та є складовою частиною в системі професійної підготовки студентів за спеціальністю «Дизайн».

Пленер - це обов'язковий етап навчання. Це вивчення природи, середовища,

пошук і збір матеріалу для виконання майбутніх творчих завдань. Пленер можна розглядати і як самостійний вид образотворчого мистецтва. Пленер характеризується свіжістю виконання, передачею живих, швидких вражень від природи. Пленер - обов'язкова частина творчості кожного дизайнера, який працює над замовленням зовнішньої реклами. Таким чином, програма ставить наступну мету і завдання:

- Дати можливість самостійно розвивати творче мислення і реалізовувати творчі ідеї.
- Навчить студентів практичним навичкам роботи на відкритому просторі, передачі світло-повітряного середовища, розвине просторової орієнтації, розвиток цілісного сприйняття природи з урахуванням загального тонового і колірнього стану.
- Сприяє виробленню навичок художнього відбору, вміння вибирати найголовніше, композиційно мислити.
- Підготує студентів до самостійної роботи, вміння самому ставити мету і завдання і реалізовувати їх.

Програма передбачає активну самостійну роботу студентів з живопису на пленері і не тільки в період проведення практики, а й протягом усього навчального року. Начерки і замальовки з природи, етюди та композиційні пошуки з використанням різних матеріалів є найважливішою умовою підготовки кожного студента.

Студент повинен вміти: ставити перед собою творчі завдання і самостійно їх вирішувати, працювати на відкритому просторі, здійснювати збір матеріалу для майбутніх робіт, виконувати завершені пленерні роботи, працювати різними матеріалами і техніками.

Студент повинен знати: технологію роботи різними матеріалами і техніками.

Зміст практики:

Способи роботи на пленері, як правило, - малювання і живопис. Малювання включає в себе: тривалий малюнок, замальовку і малюнок. Живопис - тривалий етюд, короткостроковий етюд, начерк, виконаний пензлем.

Тривалий малюнок має на меті найбільш повний аналіз зображуваного моти-

ву. Тривалий малюнок виконується на пленері в перебігу 3-6 годин, в залежності від формату роботи. Замальовка являє собою короткостроковий малюнок з завданнями виділити і передати головне і найбільш характерне в мотиві. Час виконання замальовки від 20 хвилин до 2 годин.

Тривалий мальовничий етюд, також як і тривалий малюнок, має на меті зобразити мотив з вирішенням усіх поставлених завдань по передачі стану природи, простору і найбільш важливих деталей. Для передачі певного стану природи

робляться короткострокові етюди. У короткостроковому етюді вирішуються завдання основних тональних і колірних відносин, визначення колориту. Деталізація не передбачена. Час виконання від 15 хвилин до 1-ї години.

Кистьові начерки переслідують приблизно ті ж цілі і завдання, що і начерки графічним матеріалом. Різниця в тому, що художник замість тону вводить кольорову пляму і як інструмент використовує легкий і пластичний пензель. Час виконання начерку від 5 до 20 хвилин.

Організація і проведення пленерної практики

Підготовка до практики включає ряд заходів:

- вибір місця практики і вивчення району;
- розробку основних маршрутів і вибір найбільш характерних мотивів і об'єктів для роботи з натури;
- узгодження організаційно-господарських питань;
- комплектування матеріалів і устаткування для роботи на пленері.

Літня навчальна практика є обов'язковою для всіх студентів. Проводиться вона на протязі 10 робочих днів по 5 навчальних годин щодня. Загальна кількість годин для пленерної роботи - 46.

Перед початком проходження практики проводиться вступна лекція, на якій педагог знайомить з програмою по пленеру, правилами безпечної поведінки для

студентів, необхідними інструментами та матеріалами. Під час практичної роботи викладач дає теоретичні установки, показує роботи з методичного фонду, дає індивідуальні консультації.

Керівник практики повинен звертати увагу учнів на природні мотиви, що характеризують даний регіон, найбільш типові риси цієї місцевості, з огляду на навчальні завдання.

Матеріально-технічне забезпечення практики:

1. Бібліотечний фонд;

2. Етюдники або планшети А3, пензлі, фарби, склянка з водою із кришкою, олівці різні за м'якістю, гумка, папір А3 формату (акварельний та ватман), зажими для кріплення паперу, парасолі, складні стільці, спецодяг, папка для етюдів.

- Олівці прості різної твердості - 1 комплект
- Пензлі - набір
- Точилка, гумка - 2-3 шт.
- Акварельні фарби - 1 набір
- Папір А3 формату - 2 упаковки (1-для креслення, 1 для акварелі)
- Папір для начерків формату А4 - 20-30 шт.
- Планшет А3 + або тверда папка
- Склянка для води з кришкою
- Складаний стільчик

Завдання пленерної практики:

- розвиток здатності сприймати багатопланові пейзажі і передавати їх просторовість;
- навчити аналізувати натуру в цілому, великими кольорно-тоновими співвідношеннями;
- набуття вміння бачити колорит (перевага теплих або холодних відтінків);

- розвиток творчої уяви у створенні композицій;
- набуття вміння швидко і точно виконувати короткострокові замальовки і начерки (тренування моторики рук і Координації очей);
- оволодіння вмінням використовувати накопичений матеріал в створенні творчої роботи.
- оволодіння екологічними знаннями і усвідомлення природи як загальнолюдської цінності;
- розвиток моральної відповідальності за станом навколишнього середовища;
- усвідомлення необхідності постійної турботи про тварин і птахів;
- набуття уміння будувати комунікацію в групі.

Загальні компетентності (світоглядна, громадянська, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька, самоосвітня), а саме:

- мати уявлення про основні виразні засоби малюнка і живопису (лінія, штрих, пляма);
- вміти самостійно вибирати вид формату (горизонтальний, вертикальний) в залежності від завдання;
- знати властивості різних графічних матеріалів і вміти застосовувати їх;
- вміти передавати різними типами ліній характер, фактуру рослин і дерев;
- мати уявлення про різноманітність флори і фауни;
- володіти знаннями про пропорції фігури людини;
- виконувати начерки на передачу загальних пропорцій, пластики фігур архітектури, тварин і птахів;
- оволодівати знаннями лінійної і повітряної перспективи;
- бачити і передавати колірні рефлекси в етюдах на пленері;
- опановувати технічними прийомами акварельного живопису в техніках «помокрому» і «лісіровка»
- вміти передавати стан природи, освітлення, колорит, використовуючи для цього

різні види етюдів (сільський, міський);

- володіти знаннями лінійної і повітряної перспективи і використовувати їх в замальовках архітектурних пам'яток, будівель;
- володіти екологічними знаннями і усвідомлювати природу як загальнолюдську цінність;
- володіти знаннями про стилізації і вміти застосовувати їх у творчій композиції.

3. Програма навчальної пленерної практики

2 курс 3 семестр

Малювання графічних та живописних робіт на відкритому просторі.

Великі архітектурні форми.

- **Установча конференція.** Тема 1. Пленер. Матеріали необхідні для роботи на відкритих просторах. Правила поведінки та безпеки.
- **Практичне заняття 1.** (9 год.) Практична робота. Детальна замальовка архітектурної пам'ятки або громадської будівлі (Дерев'яний житловий будинок ХІХ ст. Андріївський узвіз, 19. Малюнок. Ранок.).
- **Практичне заняття 2.** (9 год.). Малювання будинку оригінальної архітектури. (Замок Ричарда Левове серце. Готика. ХІХ ст. Андріївський узвіз, 15. Вечір. Живопис.).
- **Практичне заняття 3.** (9 год.) Малювання архітектурних форм. (Бароко. Храм Андрія Первозванного. Середина ХVІІІ століття. Андріївський узвіз, 23. Живопис).
- **Практичне заняття 4.** (8 год.) Створення макету плакату та листівки. «Як тебе не любити Києве мій?».
- **Практичне заняття 5.** (8 год.) Етюд міського пейзажу. Графіка. (Класицизм. Будівля Національного Музею Історії України. Вул. Володимирська, 2).

Тема 2. Малювання пейзажів з натури. Великі архітектурні форми та елементи архітектури.

- **Практичне заняття 6.** (9 год.). Цікава міська архітектура. (Київський річковий вокзал. Поштова площа, 3).
  - **Практичне заняття 7.** (9 год.) Малювання будинку оригінальної архітектури. (Українське бароко. Житловий будинок XVII–XVIII століть, відомий під фольклорною назвою «Будинок Петра́ І». Вул. Костянтинівська, 6/8).
  - **Практичне заняття 8.** Міський пейзаж. (9 год.). Малювання вулиці в перспективі.
  - **Практичне заняття 9.** (8 год.). Малювання архітектурних форм. (Колона Магдебурзького права. Набережне шосе, 8).
- Практичне заняття 10. (8 год.). Природничі мотиви. Парк «Володимирська гірка» або Дніпро.
- **Звітна конференція.** Перегляд робіт.

4. Теми практичних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
2 курс 3 семестр		
1	Практична робота. Детальна замальовка архітектурної пам'ятки або громадської будівлі (Дерев'яний житловий будинок XIX ст. Андріївський узвіз, 19. Малюнок. Ранок.).	9
2	Малювання будинку оригінальної архітектури. (Замок Ричарда Левове серце. Готика. XIX ст. Андріївський узвіз, 15. Вечір. Живопис.)	9
3	Малювання архітектурних форм. (Бароко. Храм Андрія Первозванного. Середина XVIII століття. Андріївський узвіз, 23. Живопис).	9
4	Створення макету плакату та листівки. «Як тебе не любити Києве мій?» або «Зробимо рідне місто чистим!»	8
5	Етюд міського пейзажу. Графіка. (Класицизм. Будівля Національного Музею Історії України. Вул. Володимирська, 2)	8
6	Цікава міська архітектура. (Київський річковий вокзал. По-	9

	штова площа, 3). Живопис.	
7	Малювання будинку оригінальної архітектури. (Українське бароко. Житловий будинок XVII–XVIII століть, відомий під фольклорною назвою «Буди́нок Петра́ І». Вул. Костянтинівська, 6/8). Графіка.	9
8	Малювання вулиці з перспективним скороченням. Живопис.	9
9	Короткострокові етюди. Малювання архітектурних форм. (Колона Магдебурзького права. Набережне шосе, 8). Графіка.	8
10	Природничі мотиви. Парк «Володимирська гірка» або Дніпро. ПЕРЕГЛЯД	8
	Усього:	86

Разом: 90 год., установча конф. – 2 год., практичні заняття – 86 год., звітня конференція – 2 год.

2к., 3 сем.								
Назва розділів								
Кількість балів	191 бали							
Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			ПМК
	Архітектурні форми. Графічний пейзаж.				Архітектурні та природні форми «Живопис»			
Кількість балів за модуль	111 б.				110 б.			
Лекції, практ..	1	2	3	4	5	6	7	
Теми лекцій	Установча конференція Принципи роботи на пленері							Звітня конференція. Перегляд та обговорення...
2	1 бал							
Практичні заняття		Малювання з натури цікавих архітектурних будов (5 робіт)	Малювання архітектурних форм з урахуванням контрасту. 40 б.+4 за відвідування (4 роботи)	Із власних малюнків створення листівки «Києве мій»	Плановість в міському пейзажі. Технікою лісіровка (4 роботи)	Передача настрою та погодних умов на прикладі міського пейзажу технікою «ПО мокрому». (5 робіт)	З використанням власних малюнків робимо плакат «Зроби місто чистим»	
220		55 б.	44 б.	11 б.	44 б.	55 б.	11 б.	
Поточн. контр.	Установча конференція				Звітня конференція			Залік (40 балів)
Разом за семестр – 261 бали (коефіцієнт визначення успішності – 2,6);								

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування								Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта
ЗМ № 1				ЗМ № 2			Вид контролю			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Залік	261	2,6	100
1	55	44	11	44	55	11	40			
111				110			40			

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

6. Методи оцінювання

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.

Методи письмового контролю: звіт.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати знання, самоаналіз.

Представлення навчально-методичних та творчих робіт.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.

E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна,) пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи, начерки, замальовки, рисунки, етюди.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з використанням рекомендованих та обраних самостійно художніх матеріалів та інструментів; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності:

навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Робота на пленері - це значне розширення навчально-пізнавальної, практичної і творчої діяльності. Пленерне завдання сприяють формуванню спроможності використовувати освоєні знання, вміння і навички для самостійного вирішення практичних завдань. Тому пленер, як складова частина єдиного освітнього процесу націлена на формування ключових компетентностей у студентів.

ПРАВИЛА ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПЛЕНГЕРНОЇ ПРАКТИКИ

Студент зобов'язаний:

- Строго дотримуватися програми проведення пленеру.
- Бути прикладом культурної і ввічливої поведінки.
- Беззаперечно підкорятися розпорядженням керівників практики.
- Попереджати керівника пленеру про стан здоров'я.
- Дотримуватися правил пожежної безпеки та санітарно-гігієнічних норм..
- Своєчасно виконувати завдання.
- Дбайливо ставитися до майна на практиці.

Учням суворо забороняється:

- Йти з занять без дозволу керівника пленеру.
- Топтати газони, рвати рослинність в місцях проведення пленеру.
- Смітити, залишати використані матеріали.
- Порушувати навчальну дисципліну.
- Вживати спиртні і тютюнові вироби.

За порушення цих правил буде накладено стягнення аж до виключення з університету, в разі матеріального збитку - з повним відновленням заподіяної шкоди.